

OBSAH: Čs. federace zárukou demokracie na Slovensku - 28. října se splnil dlouhý sen - Nehleďte neexistující kompromis - Neuvědomují si následky - Z PARLAMENTU - ANKETA - Pozvání do Evropy regionů - 10 let na zmírnění následků věznění? - ZPRÁVY: Klub poslanců KDS v ČNR - Zahraniční komise doporučuje - Založení Kresťanskodemokratickej akademie pre strednú a východnú Európu - Problémy národních menšín v Bratislavě - Umíte hrát "velkou kupónovou" - K anketě o spolupráci s ODS - Koalici s ODS - Ustavena právní komise KDS - Poznámka: Veš jako hrdina -, náš vzor? - Křesťanskodemokratičtí studenti z Německa hledají partnery

Čs. federace zárukou demokracie na Slovensku

Členové vedení Křesťanskodemokratické strany (KDS) v čele s předsedou Václavem Bendou se vydali o minulém víkendu na Slovensko, aby jednali o budoucnosti federace se stranami, o kterých se dá s jistou opatrností říci, že patří k pravé, liberálně konzervativní části politického spektra.

Po ODS a Občanském hnutí to byla třetí větší návštěva politiků z Čech na Slovensku, která byla zaměřena výhradně na mezistranická jednání. KDS však jednala pouze s jasně profederálními partnery - Občanskou demokratickou unií - VPN (ODÚ - VPN), Demokratickou stranou (DS), Maďarským křesťanskodemokratickým hnutím (MKDH), hnutím Együttélés (ESWS) a Občanskou stranou Slovenska (OSS).

Jednání s Křesťanskodemokratickým hnutím (KDH) bylo zrušeno kvůli zaneprázdnění jeho předsedy Jána Čarnogurského a s "konfederálním" Mečiarovým HZDS a dalšími vysloveně profederálními stranami (SDL, SNS) nejednali představitelé KDS ze zásady.

I když jednání byla první, informativní, Křesťanskodemokratická strana chtěla od svých partnerů znát odpovědi na následující tři otázky:

1. Jak se stavíte k radikální ekonomické reformě a k zachování federace a demokratického systému v Československu?

2. Pokud tyto principy přijímáte, co může pro jejich podporu na Slovensku udělat KDS?

3. Co říkáte rozšíření činnosti KDS na Slovensko?

První místopředseda ODÚ - VPN Jozef Kučerák na úvod jednání v Mozartově domě v centru Bratislavy řekl, že by byl rád, kdyby se v Čechách konečně začaly rozlišovat postoje jednotlivých politických stran, protože postoj slovenských představitelů při jednáních předsednictev národních rad není nikdy tak jednoznačný, jak je interpretován. ODÚ - VPN považuje za neodpovědný například postoj liberálů (LDS), kteří již neuvažují o záchraně federace, ale o jejím rozchodu. Podobné úvahy jsou sice poměrně reálné, ale podle slov J. Kučeráka na Slovensku existuje přímá úměrnost mezi zachováním federace a zachováním demokracie, a proto by se pro něj mělo udělat z české strany vše.

Později dorazivší předseda ODÚ - VPN Martin Porubjak řekl, že pro příští volby jeho strana zřejmě vytvoří koalici s Demokratickou

V Kučerákově pracovně:
(zleva Peter Tatár, Vladimír Ondruš, Miroslav Tyl, Václav Benda a Tomáš Svoboda

Václav Benda s Jozefem Kučerákem korigují komuniké pro tisk

stranou a Maďarskou nezávislou iniciativou (bývalá součást VPN) a bude se snažit získat voliče podporující společný stát a radikální ekonomickou reformu.

Působení KDS na Slovensku se ODÚ - VPN nebrání a bude ho považovat za velmi vítané zpestření politického spektra.

Demokratická strana byla do nedávna na

Slovensku v podobném postavení jako socialisté nebo lidovci v Čechách. Za komunismu byla totiž jednou za stran Národní fronty, které příslušovaly KSČ. Nyní se však slovenským "demokratům" podařilo zřejmě to, co se příliš nepodařilo těmto dvěma českým stranám. Zbavili se zkompromitovaných představitelů (viz proti-reformní a "národní" Olga Keltošová), omládili vedení a jejich politika je v posledních třech měsících velmi kompaktní a jasná. S křesťanskými demokraty se shodli na všech základních politických přístupech - jsou pro fungující federaci, podporují radikální ekonomickou reformu a vidí v ní jedinou cestu pro skoncování se zbytky minulého režimu. Obě strany se dohodly, že začátkem prosince společně uspořádají setkání demokratických politiků na památném Bradle, kam pozvou ze Slovenska představitele ODÚ - VPŇ, MŇI, MKDĤ a z Čech a Moravy ODS, LDS a ODA. Mělo by to být symbolické setkání profederálních a proreformních politiků na místě smrti Milana Rastislava Štefánika. Po něm budou následovat oficiální jednání.

Maďarští křesťanští demokraté v úvodu jednání poděkovali Václavu Bendovi za podporu jejich účasti na bratislavském semináři o národních menšinách. Konferenci totiž organizačně zajišťovalo slovenské KDĤ, které i po několika urgencích "opomenulo" pozvat právě zástupce Maďarů - největší národní menšiny na Slovensku. Významného evropského jednání o postavení menšin se nakonec Maďarští zúčastnili až po telefonátech V. Bendy s Jánem Čarnogurským a Jozefem Mikloškem.

Křesťanští demokraté (obdobně i představitelé hnutí Együttélés) ujistili delegaci KDS, že nemají žádné autonomistické snahy a že jedinou šancí pro maďarskou menšinu je podle nich československá federace.

Demokraté čelem: Martin Krajčovič, Ján Holčík a Peter Miššák, křesťanští demokraté z Ondřej Turek, Mojmír Kovář, Miroslav Tyl, Tomáš Svoboda a Václav Benda

Na tiskové konferenci po jednáních zhodnotil předseda KDS Václav Benda návštěvu jako užitečnou a řekl, že je příjemně překvapen dalekosáhlou shodou názorů v otázkách budoucnosti federace, demokracie a radikální ekonomické transformace. Hlavními výsledky cesty na Slovensko je zjištění, že ještě není vše ztraceno a že existuje šance na vytvoření povolební koalice

demokratických sil na Slovensku včetně KDĤ. Jak řekl V. Benda, Křesťanskodemokratická strana na Slovensku nemá žádné ambiciózní mocenské choutky, ale chce zde alespoň trochu přispět k zachování společného státu a demokracie, již jsou vážně ohroženy.

Ondřej Turek

28. října se splnil dlouhý sen

Vystoupení ministra školství prof. Petra Vopěnky k 28. říjnu v rozhlase

Moji mladí přátelé,

28. října oslaví své narozeniny naše republika. Uzavřena na řadu let do okovů, nesměla den svých narozenin slavit. Snad proto, aby se nestal dnem výčitek a dnem volání po osvobození; snad proto, abychom zapomněli na to, co nám bylo drahé a čeho jsme si vážili. Dnes je však již naše republika svobodná - tak jako v den svého zrodu - a její narozeniny si můžeme veřejně připomínat.

Vy, moji mladí přátelé, jste děti této republiky a ona je vaší matkou. Dnes je ještě chudá a těžce se zotavuje z ran, které jí byly uštědřeny. Vaši tátové a dědové, my všichni dospělí jsme ji nedokázali uchránit od dlouhodobého ponížení a urážení! Proto se obrací k tobě, český synku a česká dcerko, jako ke své naději; ve vás je její budoucnost, ve vás chce znovu rozkvést do krásy. Nemůže vám ještě dát vše, co by chtěla, ale vše, co dává, dává s láskou a s čistými úmysly. Nechce, abyste jí děkovali, tak jako žádná máma nečeká díky od svých dětí. Nejlepší odměnou jí bude veselý smích šťastných, vzdělaných, ušlechtilých a sebevědomých dětí, jenž bude rozeznávat zdi našich škol.

Dnes již zestárli pamětníci onoho slavného 28. října 1918. Otevřely se však na sedmero zámků uzavřené komnaty, v nichž byly uvězněny vzpomínky na tento den i na to, co ho předcházelo a následovalo. Ani do těchto nepřístupných komnat se však nepodařilo zavítat jméno velkého prvního prezidenta Československé republiky,

Tomáše Garrigua Masaryka. Jeho jméno a jeho portréty byly s námi před dvěma lety na náměstích, hned v prvních dnech našeho nového svobodného vydechnutí. Spolu s ním vyšla na povrch jména jeho dvou nejbližších spolupracovníků, Milana Rastislava Štefánika a Edvarda Beneše, kteří v době první světové války pracovali v zahraničí pro vznik naší republiky. Z těchto dosud pevně uzavřených komnat však vycházejí i další jména, jež měla upadnout v zapomnění: Kramář, Švehla, Rašín, Klofáč a další, o nichž vám za chvíli jistě budou vypravovat vaši učitelé!

U zrodu naší samostatnosti však nestáli jen politici, ať již ti, kteří pracovali v zahraničí nebo ti domácí, nebyli u ní jen naši zahraniční přátelé, mezi něž patří především lid Spojených států severoamerických vedený jeho tehdejšími prezidentem Wilsonem.

O naši svobodu se ve značné míře zasloužila též naše zahraniční armáda, naše slavné legie, které na všech frontách první světové války prolévaly krev za demokratickou Evropu. Dlouhou cestu domů museli podstoupit především naši ruští legionáři. Byla to však cesta hrdinská a slavná, cesta, o níž se v minulých letech nesmělo u nás hovořit. Mělo se totiž zapomenout na to, že česká armáda držela ruskou frontu v době anarchistických zmatků v Rusku, mělo se zapomenout na to, že tato česká armáda opanovala cestou domů celou Sibiř vítána tamními obyvatelstvem, neboť kudy šly české legie, tam zalézali do děr bolševici.

28. října 1918 se splnil dlouhý sen českého národa o samostatnosti. V historických hranicích tehdy již značně okleštěného Českého království žilo v té době velké množství lidí jiných národností, především Němců, kteří v minulosti kolonizovali naše pohraničí. I s nimi chtěl český národ vycházet přátelsky a republika zachovávala jeho národnostní práva. Většina z nich však republiku zradila; tu republiku, která chtěla být dobrou matkou i jejich dětí. Oni ovšem byli i špatnými Němci; jako například profesori německé univerzity v Praze, kteří nepřijali mezi sebe německé profesory vyhnané nacisty, ač je o to prezident Masaryk žádal.

Republika se však neobnovila toliko v hranicích českých historických zemí, ale připojilo se k ní i Slovensko a Podkarpatská Rus. V Uherském království, v tak zvaných Horních Uhrách, žil totiž odedávna prostý avšak houževnatý slovenský lid, který si po staletí udržoval slovenský jazyk. V devatenáctém století se pak tento lid začal utvářet v slovenský národ. To vzbudilo odpor Maďarů, kteří začali cílevědomě Slováky pomáďarštovat. V posledních letech před vypuknutím první světové války se zdálo, že toto dílo odnárodňování je již dokonáno. Od této zkázy zachránila Slovensko hrstka posledních zbytků slovenské inteligence tím, že se přihlásila k naší republice. Nemalou zásluhu na tom mají ovšem američtí Slováci, kteří byli tohoto pomáďaršování ušetřeni.

Český národ uvítal toto rozhodnutí Slováků

s nadšením a republika přijala Slovensko s otevřenou náručí. S velkou obětavostí a láskou bylo započato úsilí o povznesení slovenského lidu. Byli to čeští učitelé, kteří naučili většinu Slováků slovensky číst a psát. Byla to česká inteligence, která vychovala první inteligenci slovenskou, byly to dnes již nevyčísitelné prostředky, které putovaly z českých zemí na Slovensko.

Tato rozhodující a nezištná pomoc Čechů slovenskému lidu patří k nejkrásnějším činům, jež zdobí dějiny českého národa. Tento čin nemůže být znehodnocen tím, že se na něm přizívilo - jak tomu v podobných případech bývá - též několik lidí nehodných. Toto povznesení jednoho národa národem druhým, nemá v historii národů obdoby a český národ má být na co hrdý. Hanba každému, kdo tento čin znevažuje

a plive na něj jedovaté sliny. Český národ nežádá díky; co učinil, učinil z lásky věren odkazu svých nejlepších synů a dcer.

Vy, mládeži České republiky, zůstaňte tomuto odkazu věrni. Vaše budoucnost je v České republice, v tomto bohád zase jednom z nejkrásnějších květů v kytici národů evropských. Mějte svou republiku rádi; je to vaše matka a vzpomeňte si na ni v den jejich narozenin.

Nehleďte neexistující kompromis

Projev ústředního tajemníka KDS Tomáše Svobody na sněmu Křesťansko-demokratického hnutí v Žilině 9. listopadu 1991

Vážení přátelé,
asi bych zde mohl přednést pozdravný projev, ve kterém bych konstatoval blízkost našich stran i programů a nadějí, že i v budoucnosti budeme naši spolupráci úspěšně rozvíjet. To by samozřejmě bylo možné, ale o užitečnosti takového projevu pochybuji. KDH a KDS se konstituovaly jako strany spřátelené a mezi přáteli se sluší mluvit svobodně.

Naše země se dostala, tak jako několikrát v minulosti, na křižovatku, na které se rozhoduje o jejím dalším osudu. Právě Vaše hnutí je tou

silou, která díky mnoha okolnostem může rozhodnout, jakou cestou nebo jakými cestami se naše země vydá.

Nechci vám radit, jak se máte rozhodnout. To je vaše věc. Chtěl bych vás požádat pouze o jedno. Se svým rozhodnutím neváhejte, nehleďte kompromis, který neexistuje, své rozhodnutí neoddalujte a formulujte je jasně. Nemá smysl udržovat stát, který státem být ani nemá, a stejně tak nemá smysl vytvářet společný stát dočasně, ať už s perspektivou dvou či deseti let.

Naše Křesťanskodemokratická strana si přeje, aby Česká a Slovenská republika byly součástí jednoho státu a to takového státu, o kterém nikdo nebude moci pochybovat, že jedním státem je. Ať už se vy rozhodnete jakkoliv, pro společný stát a nebo pro samostatné a suverenní Slovensko, uděláme vše proto, abychom spolu šli jako dobří přátelé, a nebo se jako dobří přátelé rozešli. V každém případě vám při dnešním jednání přeji hodně zdaru a děkuji vám za vaši pozornost.

Neuvědomují si následky

Antonín Procházka, předseda církevního a humanitárního výboru ČNR a člen jejího předsednictva se za KDS zúčastnil jednání národních rad o budoucnosti našeho státu. Zeptali jsme se ho na několik drobností...

Jak hodnotíte dosavadní jednání národních rad?

Domnívám se, že naše česká strana prakticky už nemůže nic ztratit, a prakticky při každém dalším jednání by už mohla jen získat. Proč? Pokud se podaří federaci udržet, musí dojít k takovému uspořádání, které by vyhovovalo české straně a rozpočtovým vkladům jednotlivých partnerů. Tak zůstane v mezinárodním měřítku zachována prestiž Československa. Kdyby k dohodě nedošlo a nastalo by odtržení Slovenska, domnívám se, že česká strana toho nemůže tolik ztratit. Zůstaneme totiž mezinárodně uznaným nástupnickým státem a po ekonomické stránce

si značně odtřížime a poskočíme kupředu.

Myslíte, že by se Slovensko odtrhlo z tulu cenu?

Je to možné, jejich reprezentanti si neuvědomují následky svého snažení.

Neměl byste nějakou perličku z jednání?

Nejkontroverznější bylo vystoupení zástupce Mečiarovské strany pana doktora Sejčana, který prohlásil, že ho zajímá pouze separace Slovenska, a zeptal se, proč my si dovolujeme jednat bez přítomnosti Moravskoslezské rady.

Co to je?

Tato rada je neústavním orgánem, který nikdo nevolil a který nemá žádné pravomoci. Z 25 členů ČNR je 11 členů pravoměrných Moraváků nebo lidí zvolených ve volebních obvodech Moravy (např. paní Burešová svůj mandát získala v Severomoravském kraji), takže moravské zastoupení je v ČNR opravdu reprezentativní.

Co říkáte teorii, že veškeré nacionalistické dění na Slovensku je jen dobře rozehranou zpravodajskou hrou KGB?

Je to možné, vyloučit se to nedá, ale já spíš dění na Slovensku považuji za samostatný důsledek celkových politických tlaků. Vyvozuji to z jedné věci: na Moravě nebylo nikdy o nacionalismu ani řeči, ale v důsledku těchto třenic, v důsledku toho, že vyrůstal slovenský nacionalismus, už se začínáme i na Moravě potýkat s tzv. nacionalismem moravským. A kdyby mělo takové napětí trvat ještě déle, bude to jeden z faktorů, který bude znepřijemňovat naše politické klima. Každý nacionalismus je výsledkem tlaku určitých politických sil v nervózních a nejistých dobách.

Děkuji za rozhovor.

Ondřej Turek

Z parlamentu

Marek Benda

Český rozhlas a Česká televize

V návaznosti na projednávání zákona o rozhlasovém a televizním vysílání ve FS (o kterém už jsem referoval a který naši poslanci i přes značné výhrady nakonec jako potřebný podpořili) předložila česká vláda zákony o Českém rozhlase a České televizi. Už v základní proceduře projednávání - do které byli bohužel zapleteni i někteří poslanci ČNR, zvláště pan Průša z HSD-SMS - se stala zásadní chyba, kdy předsednictvo ČNR zkrátilo zákonné lhůty na projednávání a vláda předložila návrhy tak pozdě, že je vyvíjen na ČNR nesmírný tlak, aby tyto zákony schválila během 14 dnů. Přitom vláda návrhy měla v použitelné verzi k dispozici už

na jaře a čas od té doby strávila tím, že zásadní politické otázky tohoto návrhu řešila na úrovni vládních úředníků a "odborníků" z rozhlasu a televize, místo aby je předložila k rozhodnutí parlamentu. Vzhledem k tomu předložila iniciativní skupina poslanců (Marvanová a Koháček z ODS a já) svůj protinávrh, který se snaží řešit některé problémy důkladněji, než to dělá vláda. Oba návrhy směřují k témuž, odstátnit rozhlas a televizi a v maximální možné míře zabránit jejich zneužívání pro politické zájmy té či oné politické strany nebo hnutí. V základních principech - odstátní Českého rozhlasu a České televize od státního rozpočtu a ustavení Rady, která by měla dohlížet na provoz Českého rozhlasu a České televize - se shodujeme.

Bohužel vládní návrh směřuje k tomu, aby se Česká televize a Český rozhlas staly naprosto nekontrolovatelnými instituty v rukou OH (Rada

i ředitel neodvolatelný, ředitel jmenovaný doživotně, Rada jmenována předsednictvem ČNR na návrh vlády ČR, kde má OH většinu), které navíc - díky neexistenci omezení podnikatelské aktivity Českého rozhlasu a České televize, díky možnostem dotace ze státního rozpočtu i veškerému výnosu z koncesionářských poplatků - budou tak mocnými organizacemi, že nebude umožněn vznik privátních rozhlasů a televizí s větší než regionální působností. Kam by schválení takového návrhu vedlo, je více než jasné - k petrifikaci dosavadního neúnosného stavu bez naděje na nějaké zlepšení. Projednání ve výborech zatím nedopadá příliš dobře. Sice se podařilo změnit způsob volby Rady tak, že bude volena plněm ČNR a její volba tedy nebude pod kontrolou OH, a zřejmě se podaří prosadit do návrhu možnost odvolání ředitele České televize a Českého rozhlasu Radou, aby jí byl za chod

instituce skutečně odpovědný. Zato se nám zatím nedaří prosadit další změny, které by měly vést k demonopolizaci a vzniku privátních subjektů v oblasti masmédií - důsledné odpojení od státního rozpočtu, přesné vymezení hospodářských aktivit, které může Česká televize a Český rozhlas vykonávat a zákaz vysílání reklam v Českém rozhlase a České televizi. Speciálně poslední bod pokládáme za velmi důležitý, neboť trh reklamy není zatím dostatečný a její povolení v Českém rozhlase a České televizi výrazně blokuje provoz privátního vysílání. Největším problémem při projednávání je nedostatek času a nefungování politických klubů, neboť se nám v řadě případů stává, že i poslanci stran konzervativního bloku hlasují z neinformovanosti pro vládní návrh.

Obecní policie

Dalším problematickým zákonem, který česká vláda předložila pozdě (bylo dohodnuto, že návrh bude předložen do konce září a přišel až v půlce října) a který přitom velmi spěchá, je zákon o obecní policii. Přitom se v návrhu vláda ještě značně odchýlila od zásad schválených výbory ČNR, a to zejména v otázce kompetencí a pravomocí obecní policie. Dochází k absurdní situaci, že i v otázkách zasahujících do základních práv a svobod člověka - kontrola totožnosti či zadržení občana - by měla obecní policie větší pravomoc než Policie České republiky a přitom v zákoně chybí některá oprávnění, která by

obecní policie mít měla - např. možnost připoutat agresivní osobu k nějakému pevnému předmětu. Navíc garanční výbor ČNR měl na své jednání přízvané zástupce již existujících obecních policií a, jak mi pak řekli někteří členové tohoto výboru, při jednání s nimi si uvědomili značné nebezpečí, které plyne z faktu, že zákon bude dávat značné pravomoci zasahovat do lidských práv osobám, které nejsou členy ozbrojených sborů a nemají odpovídající výcvik ani se neprovádějí žádné psychologické vstupní testy. Panuje proto obava, aby nedocházelo ke zneužívání jejich pravomocí (a některé jejich požadavky - např. vyzbrojení brokovnicemi - této obavě dávají za pravdu).

Omezení prodeje pornografie

Do pravomocí ČNR patří mimo jiné rušení vyhlášek obcí, pokud odporují zákonu a okresní úřad pozastavil jejich platnost. Na minulém plénu jsme - podle mého názoru chybně a opět díky nezorganizovanosti poslanců pravice - zrušili vyhlášku města Olomouce, která velmi šikovně obcházela zákon o regulování cen nájemného z nebytových prostor a nebyla protizákonná. Na toto plénum má přijít další problematická vyhláška, která byla pozastavena okresním úřadem, a to vyhláška města České Budějovice o regulaci prodeje tiskovin ohrožujících mravnost (vyhláška

se týká i jiných oblastí podnikání, ale napadána je z ní tato část). Už minulý rok, když poslanci KDU (ještě) předkládali návrh zákona, který měl regulovat prodej tiskovin ohrožujících mravnost (který nakonec nebyl schválen), bylo odkazováno, že problémy si mají obce upravit samy. Bohužel zatím platí § 205 trestního zákona, který - ač není vůbec dodržován - tuto problematiku v podstatě řeší. I z tohoto důvodu jsme museli již dříve zrušit obdobnou vyhlášku města Opavy, která opravdu byla v rozporu s trestním zákonem. Právní odbor ČNR doporučil ve svém rozboru vyhlášku města České Budějovice zrušit s odvoláním na trestní zákon a na již zrušenou vyhlášku města Opravy s tím, že řešená problematika je obdobná. Ústavně právní výbor po velmi pečlivém rozboru došel k názoru, že vyhláška je formulována tak, že není v rozporu s žádným zákonem, a proto není důvod ji rušit. Tento názor se pokusíme prosadit i v plénu, neboť se domníváme (a potvrzuje to i existence několik desítek "sporných" vyhlášek), že tuto problematiku je v některých městech a obcích potřeba řešit a že znění vyhlášky Českých Budějovic by mohlo být inspirací i pro ostatní zastupitelstva, která se touto problematikou hodlají zabývat. Pokud vyhláška bude potvrzena, otiskne inkriminované pasáže ve Zpravodaji pro ty, kteří s tím mají ve své obci problém.

ANKETA

Jak se díváte vy a lidé ve vašem okolí na budoucnost Československa?

1. Myslím, že tady jsme většina pro federaci, ale obávám se, že federace spíš nevydrží.

Marie Leitnerová, Raspenava.
2. Slovensko zvlášť. Čechy zvlášť - to je proces, kterému se asi nedá zabránit.

Ing. Petr Lukáš, České Budějovice
3. Většina lidí tady kolem si myslí, že kdybychom se rozpadli, tak to bude katastrofa pro oba národy.

Ludmila Madryánová, Humpolec
4. Z rozdělení tady mají lidé obavy a já osobně taky. To se nám vůbec nelíbí. Moc doufám a moc věřím, že k tomu nedojde, že snad lidé budou mít rozum. Spíše bychom se měli dávat dohromady, abychom něco udělali pro záchranu naší planety, než se takhle hádat. Proti tomu, co se všude ve světě děje, jsou toto prkotiny.

Jarmila Makrlíková, Hrádek u Sušice
5. Optimisticky. Myslím, že k rozpadu nedojde.

Ing. Pavel Maršálek, Praha 10
6. Okolí se na to dívá dost pesimisticky, já osobně mám důvěru a myslím si, že to dopadne všechno dobře.

Hana Müllerová, Jaroměř
7. Po všech těch událostech, které se staly v Bratislavě a tady kolem a z jednání Slovenské

národní rady máme dojem, že nemá cenu násilím udržovat tyto dva národy pohromadě, protože to jen oddaluje rozpad tohoto státu, myslíme si, že k němu stejně jednou dojde, protože Slováci si chtějí zkusit, jaké to je o všem si sám rozhodovat. Domnívám se, že při řešení státoprávních, ekonomických či finančních otázek bude vždy docházet ke střetům, protože jim to nebude vyhovovat a budou poukazovat na to, že o tom nemůžou rozhodovat sami, takže snad by bylo opravdu lepší, abychom byli každý sám.

MUDr. Martin Novák, Pelhřimov
8. Uprímně řečeno, co tak známí lidé ve svém okolí, nepíší tomu až takovou dramatickou, jak se nám to masmédiá snaží předesílat. Většinu obyčejných lidí si vpadatě zatím nepřipouští myšlenku, že by mohlo dojít k rozpadu republiky. To je do jisté míry i můj názor.

Vít Opálka, Olomouc
9. Já osobně jsem pro spolkovou republiku českomoravskoslovenskou. Myslím, že by to bylo nejlepší, protože i Moravani se pořád ozývají. Ráda bych věřila, že k rozpadu nedojde.

Věra Pajerová, Klatovy
10. Hodně se jich na to v poslední době dívá skepticky.

Bohuslava Petříková, Vrchlabí
11. Skepticky. Jsou sice ještě lidé, kteří si myslí, že by se to dalo dát dohromady, ale většina už toho má dost, myslí si, že by bylo lepší, kdyby to odpojení přišlo teď.

Marie Pečínková, Plzeň
12. Myslím si, že jsou všichni za společný stát. Domnívám se, že by se nemělo nic měnit na tom, jak to je, jen vytvořit takové podmínky, abychom mohli žít v klidu a v pohodě.

Anton Popadič, Písek
13. V poslední době zjišťuju, že jsem jediný, kdo je pro federaci. Všichni ostatní vesměs ztratili důvěru v to, že společné soužití se Slováky je možné. Já mám k svému postoji své důvody spočívající v tom, že čím menší jsme, tím je menší naše šance v tomto světě.

JUDr. Miloš Popel, Praha 4
14. Já a moje rodina velmi optimisticky, ale třeba teď jsem byla delší dobu v Piešťanech, nemohu říct, že by tam byly národnostní rozbroje, to i oni si myslí, že to dělají spíše lidé ve vládě, ale názory jsou tam rozdílné. Někdo nadává a vidí to špatně, někdo ještě věří.

MUDr. Marie Přecechtělová, Brno
Anketu připravil Patrik Benda

Pozvání do Evropy regionů

Delegace KDS na fóru stran křesťanskodemokratické orientace v Trevisu

- pokračování z minulého čísla -

Z tohoto hlediska lze pokládat za velmi důležité, aby oblastní organizace KDS zejména v příhraničních regionech dobře zmapovaly situaci u svých sousedů. Jistě jsou jakékoliv kontakty užitečné, je však potřebné vztahy postupně budovat

s náležitou orientovaností v prostředí, aby se předešlo nechtěným střetům zájmů či konkurenci. Za optimální model lze pokládat aktivní podíl na kontaktech regionálních samospráv. U těchto kontaktů se oboustranně potlačují stranické fevnivosti a vyjevuje se reprezentativnost a konstruktivnost možných partnerů. V každém

případě se vyplácí nepomlouvat domácí soupeře v politickém spektru, zahraniční partner vždy oceňuje věcnost a korektnost, s jakou ho zasvěcujete do zdejších poměrů.

Když už je nalezen seriózní reprezentant příbuzné orientace v sousedství, stojí za to probrat s ním ve vší střídmosti reálné možnosti

takové spolupráce, na kterou nám stačí síly. Lze navrhnout například takovou strukturu akcí a kontaktů:

a) svátky, poutě, společenské a kulturní příležitosti, které mohou velmi široce vyzdvihnout sounáležitost všech obyvatel v regionu bez ohledu na státní příslušnost a přesvědčení,

b) podle struktury ekonomických aktivit pořádat společné výstavy a setkání odborníků a podnikatelů příbuzných nebo doplňujících se oborů (včetně spolupráce v turistice a službách),

c) výměnné a přátelské akce sportovního zaměření, případně trvalejší spolupráce dětských a mládežnických spolků,

d) kulturní a vzdělávací akce směřující k vzájemnému poznávání a chápání, hledání a vytváření příležitostí pro podporu osvojování jazyka sousedů.

Při všech akcích je třeba hledat takové organizační postupy, aby co nejméně překážela (psychologicky i technicky) rozdílnost v ekonomické úrovni, je potřebné předcházet vzniku situací, v nichž jeden z partnerů hraje roli chudého příbuzného. To je jistě vážný omezující faktor, je však lepší brát ho v úvahu dříve a začínat skromněji, než aby velkoryse rozběhnutý program narazil na zdrženlivost partnerů, kteří by se cítili jednostranně zatěžováni náročností spolupráce.

Na fóru v Trevisu bylo patrné, že lidský, osobní rozměr takové spolupráce náleží k nejdůležitějším aspektům společenských aktivit. Jak přesvědčit domácí obyvatelstvo, že "kapitalistická" Evropa není nelitostným prostředím dravých ziskuchtivců? Jak naopak přesvědčit prosperující (ale hospodárně uvažující) partnery

ze zahraničí, že naše obyvatelstvo nejsou jenom pseudotrohvci s plzeňským pivem a šampaňským kolem mezinárodních komunikací? Na obojí otázku lze odpovědět shodně - nejpřesvědčivější argumentací je přímý, přátelský a nevypočítavý kontakt s blízkými sousedy.

Aktivita zahájená iniciativou křesťanských demokratů ze severovýchodní Itálie budou pokračovat, příští rok se uskuteční další setkání k rozvoji regionalismu v Rakousku, pozvání vyslovil vicepremiér rakouské vlády a předseda ÖVP Erhard Busek. Bylo by povzbudivé, kdyby na toto setkání mohla delegace KDS jet nikoli v roli pozorovatelů a teoretických přispěvatelů, nýbrž v roli aktivních partnerů, kteří pozvání do Evropy regionů berou odpovědně a vážně.

Václav Peřich

10 let na zmírnění následků věznění?

Fakta o pomalém odškodňování politických vězňů v interpelaci poslance ČNR Antonína Procházky (předsedy zemského výboru KDS pro Moravu a Slezsko) na ministra spravedlnosti ČR Antonína Richtera a ministra financí ČR Karla Špačka

"Vážený pane předsedající, vážená vládo, dámy a pánové,

dovoluji mi přednést interpelaci na pana ministra spravedlnosti pana Leona Richtera, ministra financí pana Karla Špačka ve věci odškodňování rehabilitovaných osob. Denodenně se objevují na stránkách našich novin stížnosti občanů ve věci odškodňování podle zákona č. 119/90 Sb. a nemine významné politické setkání, aby se o této věci nehovořilo. A plným právem. Občané, bývalí političtí vězni, doposud stále ve své většině žijící na okraji naší společnosti, si dost dobře nedovedou představit, co vlastně brání jejich odškodnění. V mojí interpelaci se už nejedná o samotný fakt zákonné rehabilitace, ale o zmírnění následků postižených občanů. Nepoužívám pojmu odškodnění, neboť vůbec nevystihuje pravý stav věci.

Dovoluji mi uvést několik čísel, která jsem obdržel od Konfederace politických vězňů.

K 31. 7. 91 bylo v ČR rehabilitováno 173 osob. Rehabilitace podle § 2 zákona 119/90 prakticky končí. Pak začínají rehabilitace podle § 4 tzv. přezkumná řízení a § 30 odst. 2 tzv. stížnosti pro porušení zákona. K 30. 6. 91 bylo celkem podáno 28 061 žádostí, z toho bylo odškodněno 3 981. K 31. 8. 91 bylo podáno celkem 31 002 žádostí na odškodnění a z toho bylo vyřízeno 4 725, z toho v Brně 43, v Plzni

ani jedna. Žádostí bude přirozeně přibývat. Při nynější produktivitě, tzn. 230 za měsíc, by vyřízení podaných žádostí trvalo cca 10 roků. Došlé žádosti o odškodnění jsou dosud zapisovány do evidence se tři až čtyř měsíčním zpožděním. Vyřízení trvá 7 i více měsíců. Žádosti mají být vyřízeny do 6 měsíců. Kolik by stály ministerstvo spravedlnosti předem prohrané procesy neuspokojených žadatelů při nedodržení lhůty 6 měsíců k vyřízení? Konfederace politických vězňů dostává stížnosti, že opožděným vyřízením se žadatelům snižuje či ztrácí možnost podpořit děti či příbuzné v investicích, výstavbě, soukromém podnikání apod. Rovněž i pro případné uložení do společenství při dnešních úrokových mírách jsou rehabilitovaní poškozováni. Tento stav je jistě alarmující. Sám jsem si prováděl kontrolu o tom, jak bylo uváděno v život nařízení federální vlády č. 532/90 Sb., o vydání státních dluhopisů k úhradám pohledávek přiznaných odškodnění podle zákona č. 119/90 Sb., o soudních rehabilitacích. Přesto, že účinnost nastala dnem vyhlášení, tj. dnem 21. 12. 90, do dnešního dne nebyl poškozovanému vydán jediný dluhopis.

Konečně je nutno se zmínit o znehodnocení příslušných náhrad, kdy prakticky k jejich znehodnocení v důsledku inflace došlo, aniž by se dostaly do rukou oprávněných osob. Přiznaná náhrada ve výši 2 500 Kčs za každý měsíc věznění jakž takž odpovídala minimu životního standardu v době, kdy zákon č. 119/90 Sb. byl vydán. Víím, že je to víceméně věc federálu, ale hovořím u nás o nárůstu 30-60% inflace. Je tedy nanejvýše spravedlivé, aby určitým valorizačním koeficientem byly i tyto náhrady přiměřeně zvýšeny. Z poskytovaných valorizací

by to byla jistě ta nejžádanější a nejpotebnější. Žádám, obracím se proto na pana ministra spravedlnosti, o zrychlení celého aktu odškodňování, neboť se jedná vesměs o staré osoby, které umírají, aby odškodnění mělo ještě nějaký smysl. Na pana ministra financí pana Špačka se obracím se žádostí, aby vážil možnosti valorizace přiznaných náhrad a ve spolupráci s federální vládou k této valorizaci přistoupil. Děkuji za pozornost."

ZPRÁVY

Klub poslanců KDS v ČNR (zasedání 17. 10. 1991)

Klub poslanců KDS v ČNR souhlasí s dohodou ČNR a SNR o zásadách státoprávního uspořádání v ČSFR a chápe ji jako krajní možnost zachování ústavnosti a zároveň jako vstřícný krok vůči slovenské reprezentaci. Postrádá v ní však konstrukci (resp. způsob vytvoření) federálního zákonodárného orgánu, který si představuje následovně:

Dvoukomorový, přičemž první komora by byla

tvorena proporčně dle počtu obyvatel obou republik a komora druhá (př. Senát) by byla tvorena paritně (tj. stejný počet reprezentantů obou republik) a měla by možnost vracet zákony s připomínkami, čímž by se jednotlivým republikám dala možnost práva vetovat zákony přijaté 1. komorou; zároveň by v 1. komoře byl zachován základní princip demokracie (tj. nemožnost přehlasování většiny menšinou).

K jednotlivým kompetencím:

Klub poslanců KDS v ČNR doporučuje úpravu postavení církvi a náboženských společností a úpravu regulace vývoje mezd a minimální mzdu v oblasti zákonodárné přenechat federaci; úpravu

vysokých škol a úpravu soustavy základních a středních škol přenechat republikám.

Klub také navrhuje JUDr. Antonína Procházku, člena předsednictva ČNR, jako kandidáta na funkci ústavního soudu.

Zahraniční komise doporučuje:

V Praze zasedala ve středu 30. 10. zahraniční komise Křesťanskodemokratické strany. Zabývala se především výsledky parlamentních voleb v Polsku, o nichž informoval zahraniční tajemník Tomáš Svoboda, který se voleb zúčastnil jako

pozorovateľ. Členové komise se shodli na tom, že jejich výsledky jen prohloubí roztržitést polské politické scény a podstatně zhorší perspektivy polské cesty k hospodářské prosperitě a politické stabilitě. V zájmu zdravého vývoje demokracie v Československu doporučuje zahraniční komise KDS všem demokratickým nesocialistickým stranám:

- zintenzívnit započatý proces sblížení pravicových demokratických stran s cílem vytvořit silnou volební koalici,
- hájit zachování pětiprocentní klauzule v novém volebním zákoně,
- se zvýšeným úsilím čelit sociální demagogii.

Dalším bodem programu byla situace v Evropské demokratické unii. Někteří členové komise vyjádřili znepokojení nad tím, že se podle jistých úkazů EDU při přijímání nových členských stran řídí spíše jejich volebními výsledky, než skutečným politickým profilem, který by měl vycházet z univerzálně chápaných principů demokratické praxe. Komise se také zabývala prací členů KDS v jednotlivých komisích EDU (řídící, ekonomické, bezpečnostní a pro životní prostředí), rozhodla mj. o vyslání ústředního tajemníka KDS Tomáše Svobody na setkání komise EDU pro management volební kampaně na Maltě.

Svaz evropských křesťanských demokratů (EUCD) nabídl KDS členství pod podmínkou, že představitelé naší strany vytvoří společnou českou delegaci s představiteli ČSL. Komise schválila toto stanovisko:

KDS souhlasí s vytvořením společné čs. delegace v EUCD. Je však politickou stranou působící na celém území naší federace a proto je pro ni nemožné vytvořit čistou českou delegaci společně s ČSL. KDS podporuje zachování společného státu a v rozdělení československých členů EUCD do dvou delegací vidí protichůdný krok, který oslabil snahu o zachování federace. KDS proto navrhuje vytvořit společnou československou delegaci, v které budou rovnoprávně zastoupeny všechny tři čs. politické strany, které jsou členy EUCD - ČSL, KDĚ, KDS.

Pokud vytvoření takovéto delegace nebude z jakýchkoliv důvodů možné, navrhuje, aby každý z těchto členů EUCD zde vystupoval jako samostatný subjekt.

Zahraniční komise připravuje informační materiál o důležitých mezinárodních organizacích, který by mohl pomoci kandidátům KDS v blízkých se volbách.

Založení Křesťansko-demokratické akademie pro střední a východní Evropu

Slávnostním zasedáním předsednictva a prizvaných hostů sa 6. októbra v Budapešti otvorila Křesťanskodemokratická akadémia, významná ošvetová inštitúcia křesťanskodemokratickej politiky pre strednú a východnú Európu.

Mýšlienkovú jej ustanovenia sa začali zabývať pred 11 mesiacmi na schôdzke v Dubline. Za riaditeľa Akadémie bol zvolený prof. Ferenc Rabar, bývalý maďarský minister financií, vzdelaný a skromný človek.

Velké zásluhy na neobyčejně rychlém ustanovení Akadémie mají předovšetkým předseda holandských křesťanských demokratů Wim van Velzen, generální tajemník EUCD a EPP Thomas Jansen a předseda EPP (Evropská lidová strana) Wilfried Martens. Ocenění bylo vysloveno aj na adresu přítomných zástupců nadací Hannsa Seidela, Konrada Adenauera a de Gasperiho.

Slávnostným príhovorom sa prezentovali József Ántall a Wilfried Martens. Ich prejavy predniesli v neprítomnosti ich zástupcovia, ďalej Thomas Jansen, Ján Čamogurský a Ludwig Steiner, podpredseda EUCD.

Akadémia, ktorá dáva mnoho možností KDS v Európe, bude pripravovať špičkových křesťanskodemokratických politikov. Príspevkom západoeurópskych křesťanských demokracií je tak hradenie nákladov na pobyt frekventantov ako aj poskytovanie kvalifikovaných lektorov. Prvý súbeh odborníkov v ekonomike a sociológii sa začína už v októbri t. r.

Mojmír Kovář
KDS Tmava

Problémy národních menšin v Bratislavě

Ve dnech 31. října až 2. listopadu 1991 se v Bratislavě za účasti předních evropských politiků uskutečnil seminář "Národní menšiny: problémy a perspektivy", který uspořádala Křesťanskodemokratická akademie pro střední a východní Evropu ve spolupráci s Evropskou unií křesťanských demokratů, Evropskou lidovou stranou, Nadací Konrada Adenauera a několika dalšími institucemi z celé Evropy.

Tohoto semináře se zúčastnila tříletná delegace Křesťanskodemokratické strany (KDS) ve složení Václav Benda, předseda, Tomáš Svoboda ml., zahraniční tajemník, a Zbyšek Niemiec, člen republikového zastupitelského výboru. Václav Benda přednesl v bloku Národ a národnosti stanovisko KDS k národním menšinám (publikováno ve Zpravodaji č. 36 a 37).

Umíte hrát "velkou kuponovou"?

Investiční privatizační společnost CONCORDIA INVEST

Vedení družstva katolických věřících CONCORDIA v Praze se rozhodlo ucházet se o založení investiční privatizační společnosti s názvem CONCORDIA INVEST, jejímž posláním je převzít za své členy nákup cenných papírů (akcií) vhodné zvolených podniků, jež byly zahrnuty do seznamu privatizace kuponovou metodou. A. s. CONCORDIA INVEST by měla být koncipována jako společnost otevřená nejen členům družstva, ale všem ostatním lidem. Opírá se také o tradici lidového peněžnictví a katolického družstevnictví.

Pro poskytování případných bližších informací zřizuje družstvo CONCORDIA dvě konsultační místa:

- V pražském pracovišti družstva (120 00 Praha 2, Jugoslávská 27) vždy v úterý a čtvrtek od 13 do 18 hodin. V této době budou též poskytovány telefonické informace na tel. č. (02) 259161.

- V brněnském pracovišti družstva (616 00 Brno - Žabovřesky, Sirotkova 52) vždy v úterý od 9 do 11 a od 15 do 17 hodin. V této době budou poskytovány telefonické informace na tel. č. (05) 752170.

K anketě o spolupráci s ODS

Ohlas ze severní Moravy

V anketě Zpravodaje č. 36 z 8. října čtu překvapivou, "hlubokomyslnou" sentenci předsedy OZV severní Morava-Slezsko pana ing. Antonína Marka. Nejenže s jeho prohlášením nesouhlasím, ale jako člen OZV severní Morava-Slezsko

prohlašuji, že pan předseda může toto prohlášení činit toliko za svou osobu. S nikým věc neprojednal, nekonsultoval a přesto mluví nejen jménem OZV, ale i jménem členstva. Považuji to za drzost. Kdo není politicky slepý a hluchý, ví sám dobře, že vytvořit silný pravicový blok především s ODS je nutné, nezbytné a žádoucí. Tento svůj názor ovšem nikomu nevnučuji a nemluví ani jménem "členstva" jako pan ing. Marek.

MUDr. Bužga Jiří, místopředseda KDS, člen VV, RZV a OZV severní Morava-Slezsko

Koalici s ODS

Výsledky ankety, která probíhala v místních organizacích Křesťanskodemokratické strany.

Anketa se týkala perspektiv vztahu KDS k jiným stranám a jejího postupu v příštích volbách. Vyplněné dotazníky zaslalo celkem 68 místních organizací a skupin, tj. přibližně jedna třetina. 8 dotazníků bylo nepoužitelných. Ankety se zúčastnilo 824 členů.

Perspektivy vztahu k jiným stranám

	pro	proti
1 a) Sloučení s ČSL	86	559
1 b) koalice s ČSL	65	437
2) samostatný postup	107	255
3) začlenění do silné občanské strany s kř.křídlem	174	88
4) Koalice s ODA a LDS	138	177
5) Koalice s ODS	449	68

Současná situace našich možných spojenců

Tuto část správně vyplnilo 62 MO a MS)

	plošné rozšíření	místní vliv (průměr)	vztahy v místech (průměr)
ČSL	97%	2.47%	3.18%
ODS	85%	2.94%	3.79%
ODA	24%	0.52%	3.92%
LDS	30%	0.45%	4.1%

(vliv - 0 = minimum, 5 = maximum; vztahy 0 = nepřátelské, 5 = přátelské)

Ústřední tajemník Tomáš Svoboda děkuje všem, kteří se zúčastnili ankety.

Ustavena právní komise KDS

3. října 1991 byla ustavena právní komise Křesťanskodemokratické strany. Ustavující schůze se zúčastnili:

JUDr. Miloš Hejrátko (KDS), JUDr. Josef Nejedlý (KDS), JUDr. Jan Molík (KDS), ing. Jiří Prinz, JUDr. Čeněk Rytina (KDS), JUDr. Jan Pavlok, JUDr. František Penk (KDS), Ladislav Krejza (ČSL)

K práci komise se dále přihlásili:

JUDr. Vladimír Čermák, JUDr. Michal Ramparter (KDS), JUDr. Monika Nejedlá (KDS), PhDr. Václav Peřich (KDS), JUDr. Václav Petrmichl (KDS), Vladimír Tetur (KDS), ing. Pavel Tollner (KDS), JUDr. Maria Mandlerová (LDS), P.dr. Jiří Svoboda, P.dr. Miroslav Černý OSA, JUDr. Jana Kubišová, P.dr. Raymund Tretera OP, JUDr. Miloš Popel (KDS)

Právní komise se ustavila jakožto komise složená z členů KDS a sympatizantů a příslušníků ostatních spolupracujících stran. Současně pověřila dr. Jana Molíka, aby projednal spolupráci s ODS a ODA.

Stanovila si za úkol spolupracovat s poslanci při odborném posuzování zákonodárných návrhů a poskytovat jim v tomto směru odbornou pomoc. Právní komise chce publikační činností přispívat k ovlivňování veřejného mínění. Zdůraznila potřebu filozofického (noetického) přístupu k právu. Současný způsob zákonodárného procesu komise označila za krajně nevhodný.

Komise by měla postupně svou činnost rozšířit

i na otázky bezpečnostní a branné politiky.

Komise bude formou konzultací a výměny stanovisek i formou společné práce na určitých zákonodárných projektech spolupracovat s obdobnými komisemi LDS, ODA, ODS, popř. ČSL.

Komise se dále shodla na těchto závěrech:

- bude vhodné zpracovat základní databázi,
- navázat kontakty do zahraničí,
- do příští schůze komise zpracují členové komise návrh části programu KDS s názvem Právní stát v rozsahu cca 1/2 stránky,
- do příští schůze připraví ing. Prinz návrh semináře o křesťanské právní filozofii.

Předběžně komise rozdělila práci mezi jednotlivé členy takto:

- dr Hejrátko - ekonomické a hospodářské věci,
- dr Nejedlý - správní, občanské, pracovní, mezinárodní právo,
- dr Penk - občanské, pracovní, rodinné právo,
- dr Molík - státní (ústavní), mezinárodní právo,
- ing Prinz - správa a správní právo, filozofie práva, otázky ekologické a životního prostředí,
- dr Rytina - obchodní právo,
- dr Pavlok - trestní, obchodní, občanské, mezinárodní právo
- Lad. Krejza - pracovní právo.

OPRAVA K STANOVISKU KDS K NÁRODNOSTNÍM MENŠINÁM (ZPRAVODAJ Č. 36 A 37)

První věta čtvrtého odstavce článku KDS a národnostní menšiny začínala v minulém čísle souslovím "Rómské občanství". Věta měla správně znít "Rovná občanská a lidská práva pro příslušníky národnostních menšin pokládáme (...) za nezadatelná..."

Omlouváme se za tuto chybu.

Redakce.

POZNÁMKA

Veš jako hrdina

Zákon ze dne 4. října 1991, kterým se stanoví některé další předpoklady pro výkon některých funkcí ve státních orgánech a organizacích ČSFR, České republiky a Slovenské republiky, můžeme jen těžko nazvat velkým vítězstvím. Dotkne se sice mnoha důležitých oblastí, ale ty klíčové vůbec nezasáhne. Myslím tím sdělovací prostředky a politické strany. Řešení je stále stejné - celoplošné zveřejnění agentů StB, příslušníků LM a funkcionářů KSČ. V prvním případě nám jako věrohodný dokument může sloužit registr svazků, u ostatních se domnívám, že v policejním státě posedlém evidencí budou příslušná fakta jistě zanesena v archivech. Jinak je zákon v době,

kdy v parlamentě sedí pozitivně lustrovaní poslanci, poněkud směšnou záležitostí. Když jsme je nedokázali vyhnat z parlamentu, jak bychom mohli dokázat vyhnat ze státních podniků jejich kolegy. Možná se dosáhne dílčích úspěchů, ale o celkovém efektu mám pochybnosti. Rozpoutají se tisíce soudních sporů. Dezinformační kampaně a mystifikační prohlášení zaplní nezlustrované sdělovací prostředky. Mnoho politiků si bude demagogii klestit cestu k úspěchu. Stačí maličkost, hodně nahlas křičet o porušování lidských práv, o šikanování režimem (minulým i nynějším), a i poslední veš může vypadat jako hrdina. A přitom by stačilo jen zveřejnit pár seznamů, aby

zákon měl potřebnou účinnost.

A ještě poznámku - výjimky v resortech ministerstev národní obrany a vnitra z důvodů ohrožení bezpečnosti státu nutí k zamyšlení. V demokratickém státě je každý nahraditelný. Pakliže se zdá, že někteří jsou tak nepostradatelní, že jejich výpadek znamená bezpečnostní vakuum pro náš stát, může dojít k situaci, že se tíživě lidé stanou vážnou hrozbou. Výjimky jsou pro ně vysoké triumfy. Běhá mi z toho mráz po zádech. A jako občan této země chci vědět, kdo je kdo.

Václav Dvořák

...., náš vzor?

V uplynulých asi 40 letech jsme u nás měli systém, který sám sebe nazýval socialismem. Tento systém čerpal zkušenosti z první socialistické země, podle hesla "Sovětský svaz, náš vzor." Avšak přebírání "sovětských zkušeností" bylo tak fanatické a dogmatické, že to vadilo i řadě příznivců socialistického zřízení. Nepřebíraly se jen pozitivní zkušenosti, ale úplně všechno, včetně toho, co i rozumnější komunisté chápali, že je chybné.

Již dva roky je jiná politická situace, slepé přebírání všeho sovětského již skončilo, spějeme do Evropy. Je skutečností, že máme západní země hodně co dohánět. Je však také skutečností, že ani v těchto zemích nebyl vývoj zcela neproblematický. Nyní, když jsme několik desítek let vzadu, máme jedinečnou šanci - poučit se z vývoje vyspělejších zemí, trochu urychlit pozitivní změny, ale také máme možnost omezit některé jevy, které se v pozdějším vývoji ukázaly jako nesprávné. Nejde o nějakou "třetí cestu" mezi socialismem a kapitalismem, o nějaký experiment - i fungující kapitalistické systémy se od sebe v určitých rysech liší, a přitom třeba oba fungují. Není žádoucí přebírat ani od Západu nekriticky všechno, jak dříve od SSSR. (Zatím jsme nejméně dohonili Západ v oblasti šíření pomografie.)

V souvislosti s nezaměstnaností se často uvádí, že v některých západních zemích je běžné několikrát za život změnit profesí, stěhovat se někam úplně jinam apod., a že u nás to bude muset být také tak. Domnívám se, že tento stav není ideální, a pokud k němu v určité míře dojde, je třeba ho považovat za nutné zlo a ne za něco pozitivního. (Samozřejmě s výjimkou lidí, kteří se stěhují rádi.)

Snažíme se například o podporu soukromé hospodářické rolníků, protože vlastníci půdy, kterou zdědí i jeho potomci, se k této půdě chová šetrně, není jí a přitom vyrábí i levněji. Nejde však jen o vlastnictví, ale i o pocit domova. I člověk, který nevládní půdu, má určitý vztah k místu, kde trvale žije, a to se projevuje i na jeho přístupu. I člověk, který není rolníkem, má právo někam patřit, mít se kam vracet, mít svůj domov. Ne všichni jsou svým založením kočovníky. V Americe je poněkud jiná situace, protože předkové dnešních obyvatel si přivezli z Evropy stěhovavé geny. Ale například v Japonsku je vztah k zaměstnání a fluktuaci značně jiný než v USA, a přitom nejde o zaostalou zemi, do které bychom museli vyvážet československou elektroniku.

Na vysokou fluktuaci značně doplácí např.

severní Čechy. V důsledku odsunu Němců a povrchové těžby uhlí je zde značně nízký podíl starousedlíků, je zde naopak mnoho fluktuantů, kteří si přišli vydělat - neboť je zde mnoho výhodných pracovních příležitostí - a poté jdou zase jinam. Tento zlatokopecký přístup a nedostatek pocitu domova pak spolupůsobí při nedostatečné péči o životní prostředí, ale působí negativně i na vztahy mezi lidmi.

Proto bychom neměli podporovat časté stěhování lidí za prací (pokud sami nechťejí), ale naopak podnikatelé by se svými službami a tím i pracovními příležitostmi měli vyhledávat střediska osídlení.

Druhá oblast, kde jde náš vývoj problematickým směrem, je doprava. Loni se zdrazily vlaky o 100 % a autobusy o 30 %. Přitom se argumentovalo tím, že jinde jsou vlaky ještě dražší a že jsou u nás velmi dotované.

Avšak v zemích, kde je doprava autem levnější než vlakem, už přicházejí na to, že auta přinášejí určité problémy. Nejde jen o znečištění ovzduší, které je možno snížit katalyzátorem o několik desítek procent. Jde také o prostor, který auta zabírají, o dopravní zácpy, o nutnost dalšího rozšiřování silnic a parkovišť na úkor životního prostředí. Zatím ještě máme šanci udržet

výhodnou hromadnou dopravu. Jestli se to však nepodaří, automobilová exploze nás značně potrápí.

Máme v programovém prohlášení, že co je ekologické, má být ekonomické. Jaká je skutečnost? Je známo, že k životnímu prostředí je v poměru na přepravovanou osobu dosti šetrná vlaková doprava a nejméně šetrné auto. (Pokud vynecháme méně obvyklé formy, jako je letecká a vodní doprava.) Jaký je tedy ekonomický rozdíl mezi vlakovou a silniční dopravou? Železnice, o které se tvrdí, jaké má dotace, platí ze svých zdrojů

i údržbu kolejí, zatímco údržbu silnic platí stát, čímž vlastně dotuje všechny, kdo po nich jezdí. Kdyby platil i údržbu kolejí, byla by vlaková doprava levnější, tímto způsobem je však tato ekologická doprava znevýhodněna.

Podle navrhované nové daňové soustavy mají silniční daň na údržbu silnic platit podnikatelé - dopravci, ne však soukromá vozidla nepodnikatelů. To znamená, že majitel autobusu musí platit silniční daň, a nemá-li doma pramenišťe peněz, musí ji promítnout do jízdného. Pak tedy občan, který pojedje vlastním autem, silniční daň

nezaplatí, a občan, který použije hromadné dopravy - autobusu, ji (v jízdném) zaplatí - opět tedy daň směřuje ke zvýšení ekologicky méně vhodné dopravy vlastním autem.

Závěrem bych chtěl zopakovat: Domnívám se, že není vhodné přebírat ze Západu nekriticky úplně všechno, včetně toho, co je pro naše podmínky nevhodné nebo s čím se dnes už potýkají jako s problémem.

Pavel Jůza

Křesťanskodemokratičtí studenti z Německa hledají partnery

Ve dnech 23. - 25. 10. pobývala v Praze na pozvání Křesťanskodemokratické mládeže delegace RCDS (Ring der Christlich-Demokratischen Studenten). Jedná se o studentskou politickou organizaci křesťanskodemokratické orientace ze SRN, která v současné době hledá partnery v mnoha zemích bývalého komunistického bloku.

Kvůli absenci studentských politických organizací jednala RCDS v Praze s mladými z ODS, s Kluby křesťanské mládeže (ČSL), u nichž byla překvapena jejich téměř antipolitickou orientací, a v neposlední řadě samozřejmě s KDM, kde pravděpodobně dospěla k nejkonkrétnějším návrhům a dohodám. Ve čtvrtek 25. 10. delegace odcestovala do Bratislavy, kde se měla setkat s Křesťanskodemokratickou mládeží Slovenska.

RCDS byla založena hned po druhé světové válce. Na území záhy vzniklé NDR byla zakázána,

dnes tam však již opět normálně funguje. RCDS má kolem 8 000 členů a jej jednou z hlavních politických sil na německých univerzitách.

Volby studentů do akademických orgánů v SRN totiž probíhají jednou až dvakrát ročně skutečně na principu voleb parlamentních, tzn. studentské politické organizace sestavují své kandidátky, pro které se studenti jednotlivých fakult rozhodují. Tato "stranická struktura" fakult a univerzit však nebyla tím jediným, co nás překvapilo. Následovala např. i informace, že těchto voleb se účastní maximálně tak 20 % studentů.

Také zastoupení studentů v těchto orgánech pro nás bylo přinejmenším zajímavé: naši hosté prohlásili, že studentům se v nejvyšších orgánech univerzit podaří prosadit jen máloco, neboť zde mají jen asi osmnáctiprocentní zastoupení (zbytek

pak tvoří profesori, odborní asistenti i provozní personál). Reprezentaci studentů v našich akademických orgánech označili za hudbu budoucnosti. Na druhé straně okamžitě přiznali, že podobné rozložení sil by za současné situace znamenalo vlastně katastrofu, protože na univerzitách jsou organizace levicové orientace (a to i orientované vyloženě komunistické) natolik silné, že by vysoké školy dostaly prakticky do jejich rukou.

Nezvyklý je rovněž způsob, jakým jsou studentské iniciativy financovány: jednou z podmínek studia je i to, že student na počátku každého semestru zaplatí částku 16 DM, kterou pak disponuje tzv. Studentský parlament a přiděluje peníze na konkrétní akce.

Domnívám se, že my v Československu můžeme RCDS pouze závidět její jasně formulovaný program - ať už obecně politický (tj. pravicovou politickou orientaci, chápající jako svůj základ křesťanskou etiku a v mnoha oblastech podporující CDU), program vysokoškolský (v němž je formulováno vše od úlohy vzdělání ve společnosti až po filozofii studia) či plán zcela konkrétních iniciativ a akcí (od zřizování a zvyšování kvality knihoven až po zajišťování bytů pro studenty-novomanžele).

Nám přijeli reprezentanti RCDS nabídnout jednak zkušenosti, informace i konkrétní pomoc v naší snaze dostat československé univerzity na "rozumnější" úroveň a jednak účast na jejich mezinárodním programu: iniciativě totiž (ještě s podobnými organizacemi ze Švýcarska, Francie a Rakouska) vytvoření nové mezinárodní studentské organizace EStA (European Student Association), jež by sdružovala studentské politické organizace liberálního, křesťanskodemokratického a konzervativního zaměření a jež by do svých řad přijímala i nově vytvořené organizace ze zemí střední a východní Evropy. KDM se pokusila vysvětlit situaci studentského hnutí v ČSFR a jakožto mládežnická, ne tedy čistě studentská organizace se nabídla prozatím přinášet na setkání ESty postřehy z Československa. Samozřejmě také velmi rádi zprostředkujeme jakékoli kontakty našich studentských organizací s partnery z celé Evropy.

Dá se tedy říci, že Evropa stále čeká na politizaci a aktivizaci našich studentů...

Adéla Šorfová

P.S.: Kdokoli z čtenářů by měl zájem o informace o tomto a i o jiných zahraničních partnerech, obraťte se na kancelář KDM, Sokolská 39, 120 00 Praha 2

OZNÁMENÍ

Hledáme pracovníky pro nově zřizované finanční úřady. Zájemci se mohou hlásit na sekretariátě KDS. Přednost mají uchazeči s kvalifikací inženýr-ekonom (není podmínkou).

OBJEDNÁVKA ZPRAVODAJE KDS

MO

adresa MO a PSČ

počet kusů

Předplatné do konce roku 13 Kčs.

Tuto objednávku pošlete do redakce a přiložte doklad o zaplacení!

ZPRAVODAJ KDS vydává Křesťanskodemokratická strana jako svůj informační bulletin. Šéfredaktor Ondřej Turek. Redakce: Marek a Patrik Bendovi, Martin Frei. Technická redakce: Marta Bendová, Adéla Šorfová a Petr Hoffmann. Grafická úprava Petr Hoffmann. Adresa redakce: Sekretariát KDS - Zpravodaj, Sokolská 39, 12000, Praha 2, tel./fax. 02/2351454. MČ 46643. Redakce si vyhrazuje právo krátké přispěvky delší než stránka strojopis. Nevyžádané přispěvky se nevracejí.